

1 ומכאן דרשו חכמים שלגבי טומאות המת, **חָרֵב הָרִי הוּא פְּחָלָל** –
 2 כלי מתכת שנגע במת נעשה אבי אבות הטומאה כמת עצמו, ואם
 3 נגע באדם שנגע במת נעשה הכלי אב הטומאה כדין טמא מת עצמו,
 4 וכיון שהשוטח שנגע במת **אב הטומאה הוא**, אם כן, **לְטַמְּוִיהָ לְסִכּוּן**
 5 – שיטמא השוטח את הסכין להיות אב הטומאה כמותו, **וְאִלּוּ סִכּוּן**
 6 **וְטַמְּוִיתִיהּ** – יטמא **לְבִשָׁר** להיות ראשון לטומאה. ואם כן, מזה תועיל
 7 שחיטתו בסכין ארוכה והזירותו שלא לגעת בבשר, סוף סוף יטמא
 8 הבשר על ידי הסכין.

9 מתרצת הגמרא: **אֵלֶּא** מדובר **דְּאִיטְמִי** השוטח **בְּשָׂרֵי**, שהוא אב
 10 הטומאה, ונעשה השוטח ראשון, ואינו מטמא את הסכין, שהרי אין
 11 כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה.

12 תירוץ נוסף: **וְאִי בְּעֵית אִימָא, לְעוּלָם דְּאִיטְמִי** השוטח **בְּמַת, וּבְגוּזָן**
 13 **שְׂפָדָק קְרוּמִית שְׁל קְנָה** – צלע של קנה יבש וחדוד וראה שהיא
 14 ללא פגיונות, וְשִׁחַט בָּהּ, והיא כשירה לשחיטה כדתניא בברייתא,
 15 **כֹּבֵל שׁוֹחֲטִים בֵּין בְּצוּר** – אבן מחודדת **בֵּין בְּזוּבֵיכִית בֵּין בְּקְרוּמִית**
 16 **שְׁל קְנָה**, וקרומית של קנה אינה מקבלת טומאה, מכיון שהיא 'פשוטי
 17 כלי עץ', דהיינו כלי עץ שאין לו בית קיבול, ומאחר שלא נטמאה
 18 הסכין אף הבשר טהור כשהזרח השוטח מליגע בו.

19 לאחר שסיימה הגמרא לברר את דברי רבה בר עולא, היא מביאה
 20 פירושים נוספים לדברי המשנה: **אֲבִי אָמֵר** פירוש שני בדברי
 21 המשנה, **הָכִי קִתְּנִי** – כך יתפרשו הלשונות לכתחילה ודיעבד
 22 שבמשנתנו, **'הַכֵּל שׁוֹחֲטִין'** לכתחילה, ובא לרבות **אֲפִילוּ בּוֹתִי**,
 23 מכיון שהכותים החזיקו במצות שחיטה ומקיימים אותה. **בְּמַת דְּכָרִים**
 24 **אֲמוּרִים** שמותר ליתן לכותי לשחוט לכתחילה, דווקא **בְּשִׂישֵׁי אֶרֶץ**
 25 **עוֹמֵד עַל גְּבִי** ומשגיח על השחיטה מתחילתה עד סופה, **אֲכָל**
 26 כאשר הישראל אינו עומד עליו כל שעת השחיטה אלא רק **יֹצֵא**
 27 **וְנִכְנֵס**, **לֹא יִשְׁחוֹט** הכותי לכתחילה. ואף שלעצמם החזיקו הכותים
 28 במצות שחיטה, אינם נוהרים שלא להכשיל אחרים באכילת נבילות.
 29 **וּבְדִיעְבַד אִם שִׁחַט הכותי ללא השגחה**, **חֹתָךְ הישראל בּוֹתִי בְּשָׂר**
 30 **מִן הַבְּהֵמָה שֶׁשָׁחַט הכותי וְנִתְּנָן לוֹ לאכול**, אם **אֲכָלוּ, מוֹתֵר לְאֹכֹל**
 31 **מִשְׁחִיתוֹ**, שהרי לעצמו נהרר הכותי בהלכות שחיטה, ומכיון שאכל
 32 מוכח ששחט כהלכה וזהו פירוש לשון **הַדִּיעְבַד 'שְׁחִיתֵן כְּשִׁירָה'**
 33 שבמשנתנו, שבדיעבד יכול לסמוך על בדיקה זו, אך אם **לֹא אֲכָלוּ,**
 34 **אֲסוּר לְאֹכֹל מִשְׁחִיתוֹ**. ופירוש המשך לשון משנתנו כך, **'חֹזֵן**
 35 **מִחֲרַשׁ שׁוֹטֵה וְקָטָן, דְּאֲפִילוּ דִיעְבַד נְמִי לֹא מְכַשְׂרִים את**
 36 **שְׁחִיתָם, מִפְּנֵי שְׁחוּשֵׁים שָׂמָא יִשְׁהוּ, שָׂמָא יִדְרִסוּ, וְשָׂמָא יִחְלִידוּ,**
 37 **ויפסלו את השחיטה.**

38 מבררת הגמרא אין יתפרשו סוף דברי המשנה לפי אבי: **יְבֹלְזֵן**
 39 **שְׁשִׁחְטוּ ואחרים רואין אותן שחיתתן כשירה, אֲהֵיִיא** – על מי הולך
 40 **דין זה, אֵילִימָא אַחֲרֵי שׁוֹטֵה וְקָטָן לחוד, עֲלָה קָאֵי** – הלא עליהם
 41 דיבר התנא מקודם, ומדוע אמר 'יְבֹלְזֵן' שמשמעו, שמדבר על
 42 שוחטים נוספים, **'אִם שִׁחְטוּ ואחרים רואין אותן שחיתתן כשירה'**
 43 **מִקְעֵי לִיה** – היה צריך לומר. **אֵלֶּא בהכרח נפרש שהוראה זו מוסבת**
 44 **גַּם אֲבוֹתֵי הַנּוֹכַר בְּרִישָׁא, הָא אֲמַרְתָּ בְּשִׂישֵׁי אֶרֶץ עוֹמֵד עַל גְּבִי**
 45 **שִׁחִיתָ אֲפִילוּ לְכַתְחִלָּה, וכאן המשנה אומרת 'יְבֹלְזֵן שֶׁשָׁחַטוּ ואחרים**
 46 **רואין אותן שחיתתן כשירה' בלשון דיעבד. מסיקה הגמרא: קָשְׂיָא** –
 47 **אכן לאביי קשה מדוע נקט התנא לשון 'יְבֹלְזֵן', כיון שבהכרח הדין**
 48 **מוסב רק על חרש שוטה וקטן, ששחיתתן כשירה כשארחרים עומדים**
 49 **על גביהם רק בדיעבד.**

50 **רַבא מסכים עם אביי ש'הכל שוחטין' בא לרבות כותי, אך מקשה על**

51 **דין 'יוצא ונכנס': אָמֵר רַבָּא, וְכֹאשֶׁר הישראל יֹצֵא וְנִכְנֵס, האם**
 52 **לְכַתְחִלָּה לֹא ישחוט הכותי, שאין סומכים על השגחה זו, וְהִתְנֵן** –
 53 **והלא שנינו (ע"ז טו), הַמְּנִיחַ עוֹבֵד בּוֹכְבִים בְּחִנּוּתוֹ של יין, וְיִשְׂרָאֵל**
 54 **יֹצֵא וְנִכְנֵס בחננות, היין מוֹתֵר. מִפְּנֵי שהגוי מִפְּחַד בכל רגע שמוא**
 55 **הישראל יכנס ויראנו, ויש לסמוך שלא נגע ביין ולא ניסכו לעבודה**
 56 **זרה. ומזה יש ללמוד להתיר גם שחיטת כותי כשישראל יוצא ונכנס.**
 57 **דוחה הגמרא: הֵתָם מִי קִתְּנִי 'מְנִיחַ', שמשמעו שלכתחילה מותר**
 58 **להניח גוי להתייחד עם יין כשישראל יוצא ונכנס, 'הַמְּנִיחַ' קִתְּנִי,**
 59 **שמשמעו שרק אם עבר והניח אזי בְּדִיעְבַד יש להתיר היין, ואין**
 60 **להביא ראיה מכאן שמותר לסמוך על השגחת 'יוצא ונכנס'**
 61 **לכתחילה.**

62 מוכיח רבא ממשנה אחרת: **אֵלֶּא מִהְבָּא, שנינו (שם טו), אֵין הַשׁוֹמֵר**
 63 **את היין צָרִיךְ לְהִיּוֹת יוֹשֵׁב וּמְשַׁמֵּר, אֵלֶּא אִף עַל פִּי שְׂיוּצָא וְנִכְנֵס**
 64 **מוֹתֵר, ולשון 'אין צריך' בודאי משמעו לכתחילה, ומוכח ממשנה**
 65 **זו שיש לסמוך על השגחת 'יוצא ונכנס' לכתחילה.**

66 כיון שהוכיח רבא שגם בישראל יוצא ונכנס מותר לכתחילה למסור
 67 לכותי לשחוט, נצרך הוא לפרש את משנתנו באופן אחר: **אֵלֶּא אָמֵר**
 68 **רַבָּא פִּירוּשׁ שְׁלִישִׁי בדברי משנתנו, הָכִי קִתְּנִי** – זהו פירוש לשון
 69 **לכתחילה ודיעבד שבמשנתנו, 'הַכֵּל שׁוֹחֲטִין' לכתחילה, וְאֲפִילוּ**
 70 **בּוֹתִי, בְּמַת דְּכָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׂישֵׁי אֶרֶץ יֹצֵא וְנִכְנֵס, אֲכָל בְּדִיעְבַד**
 71 **כאשר הישראל פָּא וּמְצָא לכותי שִׁחַט ללא השגחה של ישראל,**
 72 **חֹתָךְ בּוֹתִי בְּשָׂר מִן הַבְּהֵמָה שֶׁכּוֹתִי שָׁחַט וְנִתְּנָן לוֹ לאכול, אם**
 73 **אֲכָלוּ, מוֹתֵר לְאֹכֹל מִשְׁחִיתוֹ** וזהו פירוש 'שחיתתן כשירה'
 74 **בדיעבד, שיכול לסמוך על בדיקה זו, ואם לֹא אֲכָלוּ, אֲסוּר לְאֹכֹל**
 75 **מִשְׁחִיתוֹ. ופירוש המשך המשנה, 'חֹזֵן מִחֲרַשׁ שׁוֹטֵה וְקָטָן,**
 76 **דְּאֲפִילוּ דִיעְבַד נְמִי לֹא נִתִּיר את שחיטתם, והטעם שָׂמָא יִשְׁהוּ**
 77 **וְשָׂמָא יִדְרִסוּ וְשָׂמָא יִחְלִידוּ.**

78 הגמרא מבררת אין יתפרשו סוף דברי המשנה לדברי רבא: **יְבֹלְזֵן**
 79 **שְׁשִׁחְטוּ ואחרים רואין אותן שחיתתן כשירה, אֲהֵיִיא** – על מי
 80 מוסבת הוראה זו, **אֵילִימָא אַחֲרֵי שׁוֹטֵה וְקָטָן לחוד, עֲלָה קָאֵי** –
 81 הלא עליהם דיבר התנא מקודם, **'אִם שִׁחְטוּ מִקְעֵי לִיה לומר,**
 82 **ומדוע אמר התנא 'יְבֹלְזֵן, אֵלֶּא בהכרח נפרש הוראה זו גם אֲבוֹתֵי**
 83 **הַנּוֹכַר בְּרִישָׁא, הָא אֲמַרְתָּ אֲפִילוּ יֹצֵא וְנִכְנֵס שִׁחִיתָ לְכַתְחִלָּה, וכל**
 84 **שכן אם עומד על גביו, וכאן שנינו 'יְבֹלְזֵן שֶׁשָׁחַטוּ ואחרים רואין**
 85 **אותן שחיתתן כשירה' שמשמע שאפילו עומד על גביו אינו מותר**
 86 **אלא בדיעבד. מסיקה הגמרא: קָשְׂיָא** – אכן גם לפי דברי רבא קשה
 87 מדוע נקט התנא לשון 'יְבֹלְזֵן', כיון שבהכרח הדין מוסב רק על חרש
 88 שוטה וקטן, ששחיתתן כשירה באחרים עומדים על גביהם רק
 89 בדיעבד.

90 הגמרא מביאה פירוש רביעי למשנתנו: **רַב אֲשִׁי אָמֵר, הָכִי קִתְּנִי** –
 91 **זהו פירוש משנתנו, 'הַכֵּל שׁוֹחֲטִין' לכתחילה, וְאֲפִילוּ יִשְׂרָאֵל**
 92 **מוֹתֵר** – יהודי שהמיר את דתו ורגיל לעבור על מצות התורה.
 93 מבררת הגמרא: **מוֹתֵר לְמֵאֵי** – לאיזו מצוה הוא מומר. משיבה
 94 הגמרא: **לְאֹכֹל נְבִילוֹת לְתִיאָבוֹן** – שכאשר רוצה לאכול בשר ואינו
 95 מוצא בשר שחוטה, אוכל נבילה, אך כשיש לו אפשרות לאכול
 96 שחוטה נמנע מאכילת נבילה, וכן כשבא לשחוט ואין לו אלא סכין
 97 פגומה, אינו טורח לחזר אחר סכין אחרת, אך כשיש בידו סכין בדוקה
 98 מפגיונות, הוא מקפיד לשחוט כדין, וחיידה משנתנו שניתן לסמוך
 99 לכתחילה על שחיטתו של מומר זה ללא השגחה, **וּבְדִיעְבַד** – וכפי
 100 שהורה רבא, **דְּאָמֵר רַבָּא, יִשְׂרָאֵל מוֹתֵר הַאוֹכֵל נְבִילוֹת לְתִיאָבוֹן,**

61 לפי אביו ורבה ורב אשי דין זה חוזר על חרש שוטה וקטן בלבד.
 62 וכן בוליהו - כל האמוראים כרבה בר עזרא לא אמרי, שפירש
 63 שמהכל שוחטין נתרבה טמא ששוחט לכתחילה בחולין, ושחיטתן
 64 כשירה' מלמד על טמא בקדשים, ששחיטתו כשירה רק בדיעבד,
 65 והטעם שלא אומרים כמזוה, משום שהרי הקשו (לעיל ב), שכבר נכפל
 66 דין טמא בקדשים במשנה בזבחים, ותירצו בשני אופנים, ולתקן לישנא
 67 דאמרת הקא בחולין הוא עיקר המקום לשנות חידוש זה, ובזבחים
 68 נשנה אגב שאר פסולין, טוענים אותם אמוראים, אדרבה התם
 69 ובזבחים עיקר, דבכרשים קאי - שהיא המסכת העוסקת בקדשים.
 70 ואילו לתקן לישנא דאמרת התם ובזבחים עיקר, והקא בחולין, אידי
 71 - אגב דתנא טמא ששוחט לכתחילה בחולין, תנא נמי טמא
 72 במוקדשין, טוענים אותם אמוראים, מה שטמא מותר לשחוט
 73 בחולין גופיה לא איצטרך ליה להשמיענו, כיון שחולין שניעשו
 74 על מותר קדש לאו בקדש דמו, ואין חייב ליהרר שלא לטמאם,
 75 ולכן אין להעמיד חידוש המשנה בטמא.
 76 בוליהו כרינא לא אמרי, וכשני הלשונות שנאמרו בשמו, וטעמם,
 77 לתקן לישנא דאמר מומחין בהלכות שחיטה אין - כשרים לשחוט
 78 לכתחילה, ושאיין מומחין לא ישחטו לכתחילה, ועל אלו שינו
 79 ששחיטתן כשירה' בדיעבד על ידי בדיקה, טוענים האמוראים, רוב
 80 מצויין אצל שחיטה מומחין הן, ואין צורך לבודקם. ואילו לתקן
 81 לישנא דאמר מוחקין ששחטו לפנינו בלא להתעלף אין - כשרים
 82 לשחוט לכתחילה, ושאיין מוחקין לא ישחטו לכתחילה, ועל אלו
 83 שינו ששחיטתן כשירה' בדיעבד, אם אומר השוחט 'ברי לי שלא
 84 נתעלפתי, טוענים האמוראים, לעלופי לא תיישנין כלל, ולכן מותר
 85 למי שאינו מוחק לשחוט לכתחילה.
 86 רבא לא אמר פאבני, שכותי שוחט וישראל יוצא ונכנס כשר רק
 87 בדיעבד, כי קושטייה - מחמת קושייתו, שהוכיח שמותר לסמוך על
 88 יוצא ונכנס לכתחילה.
 89 ואבני לא אמר כרבא, להכשיר שחיטת כותי לכתחילה אף ביוצא
 90 ונכנס הישראל, כמו בדן היין, משום שסובר שחלוק דין שחיטה מדין
 91 המניח גוי פחות של יין, דהתם לא נגע - הגוי אינו נוגע ביין שכן
 92 פוחז הוא אף יתפס בקלקלותו, אך רבא כשנתון בזה בכותי
 93 לשוחטה, נגע - אינו חושש להיתפס בעצם ההתעסקות בהמה,
 94 שעל כך יש לו רשות, ועלול לשהות או לדרוס, שעל כך אינו חושש
 95 להיתפס, כיון שנעשים כהרף עין, ולכן סובר אביו שאין לסמוך על
 96 יוצא ונכנס בשחיטת כותי.
 97 רב אשי לא אמר בתרתייהו - כאביו ורבה שפירשו את ההיתר
 98 בשחיטת כותי, קככר פותים גרי אריות הן וגירותם לא חלה,
 99 ושחיטתם כשחיטת גוי שהיא פסולה.
 100 אבני לא אמר כרב אשי שפירש את ההיתר במומר, לשחוט על ידי
 101 בדיקת סכין, כי לא סבירא ליה הא דרבא - אביו חולק על רבא
 102 שהתיר לבדוק סכין ולתת למומר לשחוט לכתחילה.
 103 אלא זאת קשה, רבא מאי טעמא לא אמר בשמעתייה - כרב אשי,
 104 במומר, שמותר לכתחילה לבדוק סכין ולתת לו לשחוט, ובדיעבד
 105 בודק הסכין אחר השחיטה, והלא רב אשי נסמך בזה על שמועתו של
 106 רבא. מתרצת הגמרא: לדבריו דאבני קאמר וליה לא סבירא ליה
 107 - אכן רבא יכול להעמיד המשנה במומר, כרב אשי, ומה שאמר את
 108 דבריו, הוא רק לפי אביו שאינו מתיר במומר, ומעמיד המשנה בכותי
 109 שלכתחילה בעומד על גביו ובדיעבד ביוצא ונכנס, לשיטתו אמר
 110 רבא שאף בכותי יש להכשיר לכתחילה גם בישראל יוצא ונכנס, ורק
 111 ב'בא ומצאו' כשר בדיעבד על ידי בדיקה.
 112 הגמרא מביאה ברייתא בדיון שחיטת כותי, שנחלקו בזה אביו ורבה
 113 לעיל: תנו רבנן, שחיטת בהמה על ידי פותי, מותרת לכתחילה. במה
 114 דברים אמורים, כשישראל עומד על גביו, ומשגיח כל זמן השחיטה,
 115 אבל בא ומצאו ששחט כבר, בדיעבד יכול לסמוך על בדיקה, כיצד,
 116 הותר פות נותן לו, אם אכלו, מותר לאכול משחיטתו. ואם לאו,
 117 אסור לאכול משחיטתו. שהכותים נוהרים במצות שחיטה, אך
 118 חשודים להאכיל נבילה לאחרים, ולכן כאשר הכותי אוכל, זה מוכיח
 119 שנשחטה יפה, ואם אינו אוכל חוששים שהיא נבילה. פיוצא בו -
 120 אותה הוראה בדוגמא נוספת, מצא פידו של הכותי

1 בודק ישראל כשר את הסכין לראות שאין בה פגמות, ונותן לו
 2 למומר לשחוט בה, ומותר לאכול משחיטתו. אבל לא בודק ישראל
 3 כשר את הסכין ונתן לו, לא ישחוט המומר לכתחילה. ודברי
 4 המשנה ושחיטתן כשירה' מתפרשים כך, ואם שחט המומר בסכין
 5 שאינה בודקה, בודק הישראל סבינו אחריו, נמצאת סבינו יפה -
 6 בלא פגמות, מותר לאכול משחיטתו, ואם לאו - ואם לא התברר
 7 שהסכין בלי פגמות, אסור לאכול משחיטתו. ופירוש המשך
 8 המשנה, חוץ מחרש שוטה וקטן דאפילו דיעבד נמי לא נכשיר,
 9 שחוששים שטמא ישוה וקטן ידרסו וקטן יחלידו.
 10 מבררת הגמרא כיצד תתפרש סוף המשנה: 'ובולין ששחטו ואחרים
 11 רואין אותן שחיטתן כשירה, אהינא - על מי חוזר דין זה, אילימא
 12 אחרש שוטה וקטן לחוד, הרי עלה קאי - עליהם התנא דיבר מקודם,
 13 'ואם שחטו' מיבעי ליה לתנא לומר, שלשון 'ובולין' משמע שכולל
 14 שוחטים נוספים. אלא נפרש ש'ובולין' חוזר אישראל מומר, קשה, אי
 15 דבדק סכין ונתן לו, הא אמרת שחט לכתחילה אפילו בלא שרואים
 16 אותו, ואלא תעמיד דלא בודק הסכין, עדיין קשה אי דאיתיה (יש-
 17 לסכין, ליבדקה השתא - יבדקה עכשיו, ואי דליתיה ו-אין) לסכין,
 18 כי אחרים רואין אותו מאי הוי, סוף סוף יש לחשוש דלמא בסכין
 19 פגומה שחיטה, שהרי לא בדקו הסכין. מסיקה הגמרא: קשיא.
 20 פירוש מיישיר רבינא אמר, הכי קתני, 'הכל שוחטין', הכל מומחין
 21 - היודעים הלכות שחיטה שוחטין לכתחילה, ולשון 'הכל' בא
 22 לרבות מומחין אף על פי שאין מוחקין - שלא שחט לפנינו בלא
 23 פעמים כדי שנגאח שאינם מתעלפים מחמת ראיית השחיטה. במה
 24 דברים אמורים, כלומר במה יחשב 'מומחה' ששוחט לכתחילה,
 25 שיודעין בו אלו המוסרים לו בהמה לשחוט, שבדקוהו והתברר להם
 26 שיודע לומר הלכות שחיטה. אבל אין יודעין בו שיודע לומר
 27 הלכות שחיטה, לא ישחוט לכתחילה, ואם שחט בדיעבד בודקין
 28 אותו, אם יודע לומר הלכות שחיטה, מותר לאכול משחיטתו,
 29 ואם לאו, אסור לאכול משחיטתו. ופירוש המשך המשנה, חוץ
 30 מחרש שוטה וקטן, דאפילו דיעבד נמי לא נכשיר, שטמא ישוה
 31 שטמא ידרסו וקטן יחלידו.
 32 שואלת הגמרא כיצד תתפרש סוף המשנה: 'ובולין ששחטו ואחרים
 33 רואין אותן שחיטתן כשירה, אהינא, אילימא אחרש שוטה וקטן,
 34 הרי עלה קאי, 'ואם שחטו' מיבעי ליה. אלא נאמר ש'ובולין' חוזר
 35 שאיין מומחין בהלכות שחיטה, קשה, מדוע צריך אחרים שראו
 36 אותו, כבודקין אותו בהלכות אחר השחיטה סגי - די בזה להכשיר
 37 שחיטתו. משיבה הגמרא: דליתיה לקמן דליבדקה - שאין השוחט
 38 לפנינו ואי אפשר לבדוקו, ואז אפשר להכשיר שחיטתו באופן
 39 שאחרים ראו ששחט כהוגן.
 40 שיטה אחרת בדברי רבינא לפרש המשנה בדרך שיטת: ואיכא
 41 דאמרי, רבינא אמר, הכי קתני, 'הכל שוחטין', הכל מוחקין -
 42 מנוסים ומומנים בשחיטה שוחטין לכתחילה, ולשון 'הכל' בא
 43 לרבות מוחקין אף על פי שאין מומחין בידיעת הלכות. במה
 44 דברים אמורים שנחשב השוחט למומחה, ששחט לפנינו שתיים
 45 ושלש פעמים ולא נתעלף, אבל לא שחט לפנינו שתיים ושלש
 46 פעמים, לא ישחוט לכתחילה שטמא יתעלף, ואם שחט ואמר פרי
 47 לי שלא נתעלפתי שחיטתו כשירה בדיעבד. ופירוש המשך המשנה,
 48 חוץ מחרש שוטה וקטן, דאפילו דיעבד נמי לא, שטמא ישוה שטמא
 49 ידרסו וקטן יחלידו.
 50 שואלת הגמרא כיצד תתפרש סוף המשנה: 'ובולין ששחטו' וכו'
 51 אהינא, אילימא אחרש שוטה וקטן, הרי עלה קאי, 'ואם שחטו'
 52 מיבעי ליה. אלא נפרש שחוזר משוחטים שאין מוחקין, אך קשה
 53 והאמרת באומר ששוחט כרי לי סגי - די, ולמה צריך אחרים רואים
 54 אותו. מתרצת הגמרא: דליתיה קמן דליישיליה - שאין השוחט
 55 לפנינו ואי אפשר לשואלו אם נתעלף, ואז אפשר להכשיר שחיטתו
 56 על ידי ראיית אחרים.
 57 הגמרא מבארת מדוע כל אמורא לא קיבל את הפירושים האחרים:
 58 רבינא ורבה בר עזרא, פאבני ורבא ורב אשי לא אמרי, משום
 59 דקשיא להו לשון 'ובולין' שנקט התנא בסיום המשנה, שמשמע
 60 שבא לכלול שוחטים נוספים בהכשר של 'אחרים רואין אותו', ואילו